

. Сыртқы экономикалық қызметті мемлекеттік басқару ОСӨЖ номер 2
(7 апта).

. Тақырыбы: «Халықаралық коммерциялық операциялар».

. Орындаған: Төлеуғазы Ерсін
(ГМУ-901).

. Тексерген: Казезова Маржан
Казезовна.

Коммерциялық операциялар – өнеркәсіптік және ғылыми-техникалық ынтымақтастықпен, елдер арасындағы өнімдер мен қызметтермен алмасумен байланысты операциялар «халықаралық коммерциялық операциялар» деп аталады.

Халықаралық коммерциялық операциялар – бұл әртүрлі елдердің серіктестері арасында өзара тиімді негізде жүзеге асырылатын негізгі және қосалқы (көмекші) операциялардың жиынтығы.

Операциялардың мақсаты сыртқы сауда бойынша келісімдер немесе шарттар жасасу арқылы ресімделетін операцияларды жүзеге асыру болып табылады.

**Тауарларды сатып алу-сату бойынша
халықаралық коммерциялық операциялар
сыртқы саудамен айналысатын Қазақстандық
компаниялардың практикалық қызметі үшін ең
кең таралған болып табылады.**

Тауарларды сатып алу-сатумен байланысты операциялардың түрлері:

Экспорттау. Тауар шетел серіктесінің меншігіне өтіп, елден тыс жеткізіледі.

Импорттау. Шетелдік тауарларды елдің ішкі нарығында сату мақсатында сатып алу және әкелу.

Реэкспорт. Реэкспорттаушы елде әкелінген және өңделмеген тауарларды шетелге шығару.

Рэимпорт. Алғаш экспортқа шығарылған және басқа елде өңделмеген отандық өндіріс тауарларын шетелден әкелу.

**Қызметтерді сату және сатып алу
бойынша халықаралық коммерциялық
мәмілелер, әдетте, тәуелсіз, тауарларды
сату және сатып алумен мүлдем
байланысты емес.**

Негізгі халықаралық бизнес операциялары:

материалдық көрінісі бар тауарларды айырбастау (тауарларды әкелу мен әкетуге байланысты коммерциялық қызмет);

патенттерді, лицензияларды және ноу-хауды сату арқылы ғылым мен техниканың жетістіктерімен алмасу;

инженерлік қызметтермен алмасу;

кино және теледидар өнімдерімен алмасу;

ақпараттық саладағы менеджментті жетілдіру бойынша кеңестер;

жалға алу;

халықаралық туризм.

Назарыңызға рахмет!